

ΔΙΑΚΟΝΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΙΒ' - ΤΕΥΧΟΣ 46 - ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2007

Ο προσφάτως αποπερατωθείς χώρος Πολλαπλών Χρήσεων στο
Ίεραποστολικό Κέντρο του Κατράνγκ στο Β. Καμερούν.

ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ 2007

Ἀδελφοί μου ἀγαπητοί “Χριστὸς Ἀνέστη”

Τὸ γεγονός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ δὲν ὑπάγεται στὴ νομοτέλεια αὐτοῦ τοῦ κόσμου καὶ κατὰ συνέπεια δὲν εἶναι ἀπλῶς ἓνα γεγονός μεγάλης ἱστορικῆς σημασίας, ἀλλὰ βρίσκεται πάνω ἀπὸ τὴν ἱστορία. Τὴν νοσηματοδοτεῖ καὶ τὴν προσανατολίζει πρὸς νέους ὀρίζοντες, πρὸς ἓνα καινούργιο κόσμο πὺν εἶναι τελείως διαφορετικὸς ἀπὸ τὸν κόσμο τῆς φθορᾶς, τοῦ πόνου καὶ τοῦ θανάτου. Γι’ αὐτὸ καὶ δὲν περιγράφεται ἀπὸ τοὺς εὐαγγελιστὲς αὐτὸ τὸ ἴδιο τὸ γεγονός τῆς Ἀναστάσεως, οὔτε ἀπεικονίζεται ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη εἰκονογραφία. Τὰ εὐαγγέλια μᾶς διασώζουν τὶς μαρτυρίες ἀνθρώπων, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, πὺν ἐπισκέφθηκαν τὸν κενὸ Τάφο, πὺν εἶδαν τὸν ἀναστημένο Χριστὸ, πὺν μίλησαν καὶ ἔφαγαν μαζί του καὶ ἔλαβαν τὴν ἐντολὴ νὰ γίνουν κήρυκες τῆς Ἀναστάσεως του σ’ ὅλη τὴν οἰκουμένη. Ἡ εἰκονογραφία τῆς Ἐκκλησίας μας δὲν παριστάνει τὸ ἴδιο τὸ γεγονός τῆς Ἀναστάσεως, ἀλλὰ τὶς ἀνθρωπολογικὲς του συνέπειες: παρουσιάζει τὸν Χριστὸ νὰ συντρίβει τὶς πύλες τοῦ Ἄδη, νὰ σπάζει τὰ δεσμὰ, νὰ ἀνασταίνει τοὺς νεκροὺς καὶ νὰ ἀνασύρει ἀπὸ τὸν τάφο

τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὐᾶ.

Τὸ μήνυμα τοῦτο τῆς ἐλπίδας καὶ τῆς χαρᾶς σαλπίζεται ἀπὸ τὸν ἄγγελο, κηρύσσεται ἀπὸ τὶς Μυροφόρες, τὸ εὐαγγελίζονται οἱ μαθητὲς. Τὸ κενὸ μνημεῖο ἀποβαίνει θεμέλιο τῆς πίστεως. Τὸ γεγονός τῆς Ἀναστάσεως γίνεται σημαία θριάμβου. Πάνω σ’ αὐτὸ στηρίζεται ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστιανισμὸς, Χριστὸς Ἐσταυρωμένος καὶ Ἀναστάς, κηρύσσεται σ’ ὅλη τὴν οἰκουμένη. Ἄλλη βιοτὴ ἀνα-

τέλλει γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Ἀνακαίνιζεται ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ζωὴ τῆς οἰκογένειας καὶ τῆς κοινωνίας.

Ὅπου βρίσκει ἀνταπόκριση καὶ θέση ὁ Χριστὸς ἐκεῖ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀγάπη κυριαρχοῦν, ὑποχωρεῖ ἡ κακία, ἐξοστρακίζεται τὸ μῖσος καὶ οἱ διαμάχες, ἡ αὖρα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πνέει καὶ ἐμπνέει δημιουργικότητα καὶ καρποφόρα ἀγιότητα.

Στὴν καθημερινή μας ζωὴ κλονίζεται πολλὲς φορὲς ἡ πίστη μας στὶς στιγμὲς τῶν δοκιμασιῶν, ὅπως κλονίστηκαν καὶ ἀπογοητεύτηκαν οἱ μαθητὲς, ὅταν ἀντίκρουσαν τὸν Κύριο στὸ Σταυρὸ καὶ παρακολούθησαν τὴν ταφὴ Του. Ἄς ἀκούσουμε ὁμως τὴ φωνὴ τοῦ Ἀναστάντος: “Θαρσεῖτε· ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον”. Εἶναι προσωρινὴ καὶ ἐπιφανειακὴ τοῦ κακοῦ ἡ δύναμη καὶ ἡ ἐπικράτηση. Τὰ σύννε-

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΑΚΟΝΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ
ΤΕΥΧΟΣ ΜΣΤ'

ΕΚΔΟΤΗΣ
Ο ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ
κ.κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ
ΤΗΛ.: 2541022505 - 2541028305
FAX: 2541025581

Συντακτική Έπιτροπή

Πρωτοπρ. Γεώργιος Αναγνωστόπουλος
Ἄρχιμ. Σωφρόνιος Γκουτζίνης
Ἄρχιμ. Παντελεήμων Μουτάφης

Φιλολογική Επιμέλεια

Ἄρχιμ. Ἰωακείμ Μούκανος

Σχέδια

Γιάννης Μενεσιδης

*Στὰ κείμενα διατηρεῖται
ἡ ὀρθογραφία τῶν συγγραφέων*

**ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ
ΔΕΚΤΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΙΣΦΟΡΑΙ
ΑΡΘΡΑ - ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ**

Διεύθυνση

Περιοδικό **“ΔΙΑΚΟΝΙΑ”**
Ἱερά Μητρόπολις Ξάνθης & Περιθεωρίου
Τ.Θ. 270, Τ.Κ. 671 00 ΞΑΝΘΗ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ “ΤΕΛΕΙΑ + ΠΑΥΛΑ”
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΡΟΔΟΣ ΜΠΡΟΚΟΜΗΣ 31 ΞΑΝΘΗ
ΤΗΛ.: 2541024536, FAX: 2541075110
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ: 1ο χλμ. ΞΑΝΘΗΣ-ΚΑΒΑΛΑΣ
ΤΗΛ.: 2541071178

ΑΡ. ΚΩΔΙΚΟΥ 2321

φα κρύβουν τὸν ἥλιο ἀλλὰ δὲν τὸν ἀφανίζουν. Δὲν τὸν καταροῦν. Ἄρχεῖ νὰ μὴ χάνει κανεὶς τὴν ἐλπίδα του καὶ τὴν ὑπομονή.

Τρεῖς ἔξοχοι τῆς πίστεώς μας ἄνδρες λαμπρύνουν μὲ τὸν θεόπνευστο λόγο τους τὴν λαμπρότερη γιορτὴ καὶ πανήγυρη τῆς Ἐκκλησίας μας. Πρῶτος εἶναι ὁ ἡγαπημένος μαθητὴς καὶ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, τοῦ ὁποίου τὸ ὑποποῖο καὶ μεγαλόπνοο προοίμιο τοῦ Εὐαγγελίου του διαβάζεται στὴν Ἀναστάσιμη Θεία Λειτουργία: “Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας”. Δεύτερος εἶναι ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, ὁ ὁποῖος μὲ τὸν Κανόνα “Ἀναστάσεως ἡμέρα λαμπρυνθῶμεν λαοί” δονεῖ τὴν ψυχὴ μας μὲ ἱερώτατα αἰσθήματα πίστεως καὶ ἀγάπης. Καὶ ὁ τρίτος Ἰωάννης πὺν συμβάλλει στὴν πνευματικὴ πανδαισία τῆς Ἀναστάσεως εἶναι ὁ χρυσορρήμων Χρυσόστομος πὺν κλείνει τὴν ὁμώνυμη Θεία Λειτουργία μὲ τὸν Κατηχητικό του Λόγο “Εἴ τις εὐσεβὴς καὶ φιλόθεος”.

Κοντὰ στὸν Ἀναστάνα Κύριο ἡ ἀδυναμία μας μεγαλοურγεῖ. Τὸ ἀσθενὲς τῆς σαρκὸς μας κατακτᾶ τὴν ἐγρήγορησιν. Τὸ ράθυμο πνεῦμα ἐνδύεται τὴν προθυμία καὶ ἀπεργάζεται τὸ ἀγαθό. Ἔτσι μποροῦμε καὶ ἐμεῖς ὡς παιδιὰ φωτόμορφα τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἀνταποκριθοῦμε στὸ κέλευσμα τοῦ Ἱεροῦ Ὑμνογράφου: “Εἰπωμεν ἀδελφοὶ καὶ τοῖς μισοῦσιν ἡμᾶς· συγχορήσωμεν πάντα τῇ ἀναστάσει καὶ οὕτω βοήσωμεν Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν θανάτῳ θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασιν ζῶν χαρισάμενος”.

Διάπυρος πρὸς τὸν Ἀναστάνα Κύριον εὐχέτης

Ὁ Μητροπολίτης
† Ὁ Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η Ἐκκλησία δὲν θεωρεῖ τὸν κόσμον ὡς ἓνα ἀθύπαρκτο καὶ αὐτοσυντήρητο σύστημα, ἀλλὰ ὡς “κτίση” καὶ “δημιουργία” τοῦ Θεοῦ. Ἡ μέριμνα τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ κόσμου δὲν ἀφορᾶ, ὅπως λανθασμένα νομίζουμε, τὴν πνευματικὴ διάσταση τοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ τὴν ἴδια τὴν ὕλική του ὑπόσταση. Ἔτσι ὁ Ἱερὸς ὕμνογράφος, πὺ ἐκφράζει τὴν θεολογία τῆς Ἐκκλησίας μας, ψάλλει χαρακτηριστικά: “Ἁγίῳ Πνεύματι ἀναβλύζει τὰ τῆς χάριτος ρεῖθρα, ἀρδεύοντα ἅπασαν τὴν κτίσιν πρὸς ζωογονίαν”. “Ὅλη ἡ κτίση ζωοποιεῖται καὶ συντηρεῖται στὴν ὑπαρξὴ μὲ τὴν δημιουργικὴ ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ.

Αὐτὴ ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν κόσμο συνεχίζεται διαρκῶς μέσα στὴν ἱστορία. Ὁ Θεὸς μάλιστα ἔχει ἀναθέσει τὴν διαφύλαξη καὶ τὴν μέριμνα ὁλόκληρης τῆς δημιουργίας στὸ τελευταῖο τῶν δημιουργημάτων του, τὸν ἄνθρωπο. Ὁ ἄνθρωπος, σύμφωνα μὲ τὴν βιβλικὴ διήγηση, ἐπιφορτίζεται ἀπὸ τὸν Θεὸ μὲ τὴν εὐθύνη τῆς καλλιέργειας καὶ διαφύλαξης τοῦ ὕλικου κόσμου. Ἡ θεϊκὴ ἐντολὴ τοῦ “ἐργάζεσθαι καὶ φυλάττειν” τὸν κόσμο, τὴν ὁποία λαμβάνουν οἱ πρωτόπλαστοι εἶναι σοφὴ μέσα στὴν ἀπλότητά της. Ἄφ’ ἑνὸς μὲν ὁ ἄνθρωπος καλεῖται νὰ ἐργάζεται μέσα στὸν κόσμο μὲ δημιουργικότητα, ἀφ’ ἑτέρου δὲ αὐτὴ ἡ ἀνθρώπινη παρέμβαση μέσα στὴν κτίση δὲν θὰ πρέπει νὰ ἀνατρέπει τὴν ἰσορροπία της, ἀλλὰ νὰ τὴν διαφυλάσσει, ἀφοῦ ἡ κτίση εἶναι δημιουργημένη “καλὴ λίαν”, ἀπὸ τὸν Θεὸ.

Δυστυχῶς ὁ ἄνθρωπος μέσα στὴν δημιουργικὴ ὁρμὴ του δὲν ἐνδιαφέρθηκε γιὰ τὴν προστασία τῆς φύσεως, ἀλλὰ ἀπεναντίας κατακυρίευσε τὴν φύση ἀπειλώντας τὴν οἰκολογικὴ ἰσορροπία. Ἔτσι σήμερα δὲν μιλάμε ἀπλᾶ γιὰ οἰκολογικὴ κρίση, ἀλλὰ γιὰ οἰκολογικὴ καταστροφή, τὴν ὁποία βιώνουμε ὀλοένα καὶ περισσότερο, μὲ ἐντυπωσιακὲς ἀλλαγές ἀκόμη καὶ στὶς κλιματολογικὲς συνθήκες. Τὸ ἐρώτημα εἶναι ἂν μποροῦμε νὰ ἀντιστρέψουμε τὴν κατάσταση. Σίγουρα ἡ ἀντιμετώπιση τῶν παγκόσμιων περιβαλλοντικῶν προβλημάτων ἀποτελεῖ εὐθύνη τῆς διεθνοῦς κοινότητας. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἀναιρεῖ τίς εὐθύνες τῶν προσώπων καὶ τῶν τοπικῶν κοινωνιῶν.

Τὸ ἐνδιαφέρον ὅλων γιὰ τὴν διαφύλαξη τοῦ περιβάλλοντος θὰ πρέπει νὰ ἐνταθεῖ οὕτως ὥστε, ἐν ὄψει μάλιστα τῆς καλοκαιρινῆς περιόδου, ὅπου αὐξάνει ὁ κίνδυνος πυρκαγιῶν, νὰ διαφυλάξουμε τόσο τὰ ἐκπάγλου κάλλους δάση τῆς ὄρεινῆς περιοχῆς τῆς πατρίδας μας, ὅσο καὶ τὰ δάση τῆς περιοχῆς μας, ἀλλὰ καὶ ὅλης τῆς Ἑλλάδος. Ἄς εἴμαστε λοιπὸν ἰδιαίτερα εὐαίσθητοι στὴν προστασία τοῦ δάσους, ἀλλὰ καὶ τῶν θαλασσῶν, ὥστε νὰ κρατήσουμε τόσο τὰ δάση ὅσο καὶ τίς ἀκτές μας καθαρές.

Πέρα ὅμως ἀπὸ τὴν εἰδικὴ μέριμνα κατὰ τὴν περίοδο τῶν διακοπῶν θὰ πρέπει νὰ εὐαισθητοποιηθοῦμε καὶ γιὰ τὸ εὐρύτερο οἰκοσύστημα τῆς περιοχῆς μας. Εἶναι περισσότερο ἀπὸ ποτὲ ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνάγκη νὰ ληφθεῖ ἀπόφαση ἀπὸ τὴν Πολιτεία ὥστε νὰ

δημιουργηθῶν στὴν περιφέρεια ἰδιαίτεροι καὶ καλὰ μελετημένοι τρόποι καὶ χώροι ἐπεξεργασίας τῶν ἀπορριμμάτων. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ θὰ ἀποφευχθεῖ ἡ τεράστια περιβαλλοντικὴ καταστροφὴ πού φέρει ἡ ἄτακτη καὶ συχνὰ παράνομη ρίψη καὶ ἀπόθεση ἀπορριμμάτων ἀπὸ τοὺς πολῖτες σὲ ὅποιαδὴ-

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Ἐάνθης καὶ Περιθεωρίου, κινούμενη ἀπὸ σεβασμὸ τόσο ἀπέναντι τῆς κτίσεως, πού εἶναι δημιούργημα τοῦ Θεοῦ, ὅσο καὶ ἀπέναντι στὸν τόπο μας, καλεῖ ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς περιοχῆς σὲ ἀφύπνιση. Θὰ πρέπει ὅλοι νὰ γνωρίζουμε πῶς τὸν τόπο μας τὸν κληρονομήσαμε ἀπὸ

ποτε ἐλεύθερη περιοχὴ τῆς πατρίδας μας, συχνὰ σὲ παρόχθιες περιοχὲς τῶν θαλασσῶν, τῶν ποταμῶν καὶ τῶν λιμνῶν. Ἡ χωρὶς πρόγραμμα καὶ μελέτη ἀπόθεση τῶν ἀπορριμμάτων, πέρα ἀπὸ τὴν καταστροφὴ τοῦ περιβάλλοντος, ἔχει ὡς προφανὲς ἀποτέλεσμα τὸν κίνδυνο τῆς ἐξαπλώσεως μολυσματικῶν ἀσθενειῶν καὶ τὴν μόλυνση τοῦ ὑδροφόρου ὀρίζοντα μὲ αὐτονόητη συνέπεια τὴν ἐξάπλωση μολυσματικῶν ἀσθενειῶν στοὺς συνανθρώπους μας.

τοὺς προγόνους μας καὶ θὰ τὸν παραδώσουμε στὶς ἐπόμενες γενεές. Ἡ ἀδιαφορία ἀπέναντι στό μέλλον αὐτοῦ τοῦ τόπου θὰ εἶναι ἓνα τεράστιο ὀλίστημα. Οἱ εὐθύνες μας δέν βαραίνουν μόνο τό σήμερα, ἀλλά ἀφοροῦν τό χθές καὶ τό αὔριο αὐτοῦ τοῦ τόπου, γιὰτί ὅπως λέει καὶ ὁ ποιητής:

Κριτές θὰ μᾶς δικάσουν,
Οἱ ἀγέννητοι καὶ οἱ νεκροί...

† Ὁ Ἐάνθης καὶ Περιθεωρίου
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

ΤΑ ΑΔΙΕΞΟΔΑ

Ἄρχιμ. Ἀθιναγόρα Καραμαντζάνη
Ἱεροκῆρυκος

Τὴν Κυριακὴ τῶν Μυροφόρων οἱ πιστοὶ πὸν ἄκουσαν στὴν Ἐκκλησία τὸ Εὐαγγέλιο, εἶδαν ὅτι οἱ ἅγιες ἐκεῖνες μυροφόρες γυναῖκες, μαζί μὲ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸν Νικόδημο, βρέθηκαν μπροστὰ σὲ ἓνα τρομερὸ ἀδιέξοδο: “τίς ἀποκυλήσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου;” (Μάρκ. 16,3). Θὰ περίμενε κανεὶς τὸ ἀδιέξοδο αὐτὸ νὰ ἐμειώνε τὸ ζῆλο τους καὶ νὰ ἐματαιώνε τὸ θεοφιλὲς σχέδιό τους νὰ προσφέρουν στὸν Κύριο τὶς ἐντάφιες ὑπηρεσίες, ἀλοιφώντας τὸ Σῶμα Του μὲ μῦρα. Αὐτὲς ὅμως τοῦναντίον προχωροῦν ἀκάθεκτες πρὸς τὸν τάφο! Καὶ τότε “ἀναβλέψασαι θεωροῦσι ὅτι ἀκοκεκύλισται ὁ λίθος” παρ’ ὅλον ὅτι ἦταν “μέγας σφόδρα”. Ἔτσι τὸ ἀδιέξοδο ἀνετράπη καὶ μετεβλήθη σὲ ... ἀδιέξοδο χαρᾶς. Ὁ Χριστὸς ἀνέστη!!!

Στὴν ζωὴ μας πολλὲς φορὲς βρισκόμαστε μπροστὰ σὲ παρόμοια ἀδιέξοδα: π.χ. ὁ νέος καὶ ἡ νέα πὸν θέλουν νὰ σπουδάσουν, πὸν ἀγωνίζονται γιὰ τὴν ἐπαγγελματικὴ τους ἀποκατάσταση, τὴν πραγματοποίησιν ἑνὸς ἐπιτυχημένου γάμου καὶ τὴν κοινωνικὴ καταξίωση· ὁ οἰκογενειάρχης πὸν τρέφει καὶ ἀνατρέφει πολύτεκνη οἰκογένεια· ὁ ἐπιστήμων πὸν θέλει νὰ ἀνεβεῖ· ὁ ἐπαγγελματίας καὶ ὁ ἐπιχειρηματίας πὸν θέλουν νὰ προκόψουν· πολὺ ὅμως περισσότερο ὁ πιστὸς πὸν ἀγωνίζεται τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως στὴν καθημερινὴ του ζωὴ ὅλοι αὐτοὶ συναπτοῦν τὸν “μέγαν λίθον” ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου;”. Ποιὸς θὰ μᾶς ἀνοίξει

τὸν δρόμο γιὰ νὰ φθάσουμε στὴν πραγμάτωση τοῦ σκοποῦ μας;

Ὅσο ὅμως αὐτὰ τὰ ἀδιέξοδα τῆς ζωῆς, εἶναι δεδομένα καὶ ἐν πολλοῖς ἀναπόφευκτα, τόσο ἐν τούτοις παραμένει δικὴ μας ἡ ἐπιλογὴ τοῦ τρόπου ἀντιμετωπίσεώς τους. Ἴδού, κατὰ τὴ γνώμη μας, τρεῖς τρόποι μὲ τοὺς ὁποίους μπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ ἀντιμετωπίσει: 1) Νὰ μείνει στὸ ἀδιέξοδο. 2) Νὰ δώσει μιὰ κακὴ διέξοδο. 3) Νὰ δώσει τὴν ὀρθὴ διέξοδο.

Πρῶτον: Ὑπάρχουν στὴν ζωὴ μας προβλήματα πὸν ἀδυνατοῦμε νὰ τὰ λύσουμε μὲ τὶς δικές μας δυνάμεις. Μᾶς φαίνονται ἄλυτα. Τότε, καταθέτουμε τὰ ὄπλα, παραιτούμενοι ἀπὸ κάθε προσπάθεια ἐπιλύσεώς τους. Καὶ παραδιδομέθα ἀμαχητὶ στὸ μοιραῖο ... Ὅμως αὐτὸ δὲν ταιριάζει σὲ λογικὰ ὄντα πὸν διαθέτουν κρίση καὶ θέληση, ἀλλὰ μᾶλλον σὲ ἄλογα! Κάποιοι συγγραφεὺς ἀφηγεῖται πῶς πιάνουν τοὺς πιθήκους οἱ μαῦροι τῆς Ἀφρικῆς. Κρεμοῦν λέγει ἓνα σακκὶ μὲ ρύζι ἐπάνω σὲ ἓνα δένδρο, ἐπειδὴ τὸ ρύζι εἶναι ἡ ἀγαπημένη τροφὴ τῶν πιθήκων. Τὸ σακκὶ ἔχει τόσο ἀνοιγμα ὅσο χωρεῖ γιὰ νὰ περάσει τὸ χέρι τοῦ ζῶου, ἀλλὰ ὅταν γεμίσει τὴν φοῦχτα του μὲ ρύζι, εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸ βγάλει ... Μόλις ἀντιληφθεῖ ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ τὸ βγάλει, κάνει μορφασμοὺς, ὠρύεται καὶ σπαρταρᾷ ... ὅμως χαμένοι κόποι! Ὁ μαῦρος προχωρεῖ καὶ τὸν πιάνει. Τὸ ταλαίπωρο τὸ ζῶο!!! Δὲν εἶχε παρὰ νὰ ἀνοίξει τὸ χέρι του, νὰ πέσει τὸ ρύζι καὶ νὰ ξαναβρεῖ τὴν ἐλευθερίαν του.

“Όμως είναι ζωο και δέν ... του κόβει, ὅπως λέμε! Καί ἔτσι παραμένει αἰχμάλωτο στο ... ἀδιέξοδό του!

Δεύτερον: Σέ τέτοιες περιπτώσεις ἀδιέξοδου προσφέρονται δυστυχῶς καί “παρακαμπτήριες” λύσεις, ἤτοι παράνομες, ἀνήθικες ἢ παρανοϊκές. Οἱ λύσεις αὐτές ὅμως περιπλέκουν ἔτι περισσότερο τὰ προβλήματα καί δημιουργοῦν στή ζωή μας νέα ἀδιέξοδα. Ἔτσι, καθημερινῶς διαβάζουμε ἢ ἀκοῦμε γιά νέους καί νέες πού ἔθεσαν τέρμα στή ζωή τους, ὕστερα ἀπό μιὰ “ἔρωτική ἀπογοήτευση”. Γιά ἄλλους, πού γίνονται διαρρηκτες, γιατί -ὅπως ἰσχυρίζονται δέν ἔχουν ἐργασία ἢ δέν ἔχουν νά φᾶνε. Γιά ἄλλους πού καταφεύγουν στο ἔγκλημα, γιά νά ἀντιδρᾶσουν δῆθεν σέ κάποια ἀδικία. Καί γιά πολλά ἄλλα, πού ἀποτελοῦν ὀριακές καί ὀλέθριες διεξόδους, πού δέν εἶναι φυσικά λύσεις.

Τρίτον: Ὑπάρχει τέλος καί ἡ ὀρθή διεξοδος. Ἡ διεξοδος τοῦ Θεοῦ. Δηλαδή, ἀντί νά κοιτᾶμε κάτω ἢ τριγύρω μας, γιά νά βροῦμε λύση, νά κυτάξουμε ἐπάνω. Νά ἐπικαλεσθοῦμε τόν Θεό καί νά Τοῦ δώσουμε τήν δυνατότητα νά δώσει Αὐτός λύση, πού ἀσφαλῶς θά εἶναι ἡ καλύτερη. Θά εἶναι λύση “ὑπερκερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν” (Ἐφεσ. 3,20). Οἱ μυροφόρες ἐπιθυμοῦσαν νά μπορέσουν ἀπλῶς νά ἀνοίξουν τόν τάφο καί ὅμως βρέθηκαν μπροστά στήν Ἀνάσταση! Ὁ Παῦλος διεκήρυσσε: “ὅταν ἀσθενῶ τότε δυνατός εἰμί” (Β΄ Κορ. 12,10). Χρειάζεται γενναῖο φρόνημα μπροστά στίς δυσκολίες καί στά ἐμπόδια τῆς ζωῆς καί αὐτό μᾶς τὸ ἐξασφαλίζει ἡ ἐπαφή μας μέ τόν οὐρανό. Κάποιος γενναῖος ἀκροβάτης κατῶρθωνε νά περπατάει ἐπάνω σ’ ἓνα σχοινί, χωρὶς ὅμως νά

κυτάζει οὔτε κάτω στο χάος, οὔτε στοὺς ἀνθρώπους πού τὸν ἐπεφημοῦσαν, ἀλλὰ μόνον σ’ ἓνα σημεῖο τοῦ οὐρανοῦ. Καί ἔτσι προχωροῦσε σταθερά, ἕως ὅτου ἔφθασε στο τέρμα! Μὲ βλέμμα στραμμένο στοῦ Χριστοῦ τὴν μορφή “ἀφορῶν εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καί τελειωτὴν Ἰησοῦν” (Ἐβρ. 12,27) νά ἐπιδίδεται στήν ... “σχοινοβασία” τῆς ζωῆς. Ὁ Χριστὸς εἶπε: “Θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον” (Ἰωαν. 16,33). Μὲ τὴν Ἀνάστασή Του ἐνίκησε ὅλα τὰ ἀδιέξοδα τῆς ζωῆς ἀλλὰ καί τοῦ θανάτου. Κάποιος νέος ἐπιστήμων ἔγραψε στο ἡμερολόγιό του: “Ἐδῶ στὸν κόσμο ἔχουμε οικονομικὲς δυσκολίες. Ὅμως ὁ Χριστὸς ἀνέστη! Ἔχουμε φασαρίες στήν οἰκογένεια. Ὅμως ὁ Χριστὸς ἀνέστη! Ἔχουμε κοινωνικοπολιτικὲς ἀναταραχές. Ὅμως ὁ Χριστὸς ἀνέστη! Ἔχουμε προσωπικά ἀδιέξοδα. Ὅμως ὁ Χριστὸς ἀνέστη!”

Ἐγγύηση γιά τὴν ὑπέρβαση ὅλων αὐτῶν εἶναι ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ πού ἐδημιούργησε μιὰ νέα πραγματικότητα, μιὰ μεγάλη ἀνατροπὴ στὰ κατεστημένα καί στὰ δεδομένα μας. Καί φυσικά καί στὰ ἀδιέξοδά μας. Ὁ Χριστὸς εἶναι αὐτὸς πού μᾶς ἀνοίγει νέους δρόμους, “σὰν τὸ νερὸ πού πέφτει καί κυλᾷ ἀνάμεσα στὰ βράχια”. Ὁ πιστὸς δέν ἔχει παρὰ νά πειραματισθεῖ στήν προσωπική του ζωὴ μέ αὐτὴν τὴν θεϊκὴ ἀνατροπὴ καί θά διαπιστώσει ὅτι ὁ Ἀναστημένος Χριστὸς, καθὼς ἐκύλισε τὴν “πέτραν ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου” ἔτσι καί στο κάθε ἀδιέξοδό μας, τινάζει στὸν ἀέρα τὸ “α” καί τότε μένει τὸ...“διέξοδος”!!! Τότε θά ὁμολογήσει, μαζί μέ τὸν ποιητὴ ὅτι: “οἱ ὠραιότεροι δρόμοι εἶναι τὰ ἀδιέξοδα”!!!

ΠΑΙΔΙΑ... ΤΟ ΔΩΡΟ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Ἄρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη
Ἱεροκήρυκος

Ενα από τά μεγαλύτερα προβλήματα τῆς ἐποχῆς μας εἶναι ἡ ὑπογεννητικότητα. Ἡ Ἑλλάδα μας γερνάει! Τά παιδιά πού γεννιοῦνται σήμερα στήν Ἑλλάδα, δέν ἀντικαθιστοῦν τούς ἀνθρώπους πού φεύγουν ἀπό τήν ζωή.

Ὅμως τί εἶναι τά παιδιά; Τά παιδιά εἶναι τό δῶρο καί ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος περιορίζεται στά ἓνα ἢ δύο παιδιά. Ἐπικρατεῖ ἡ ἄποψη πώς ἡ γυναίκα σκλαβώνεται ὅταν ἔχει πολλά παιδιά. Ὑπάρχει ἀκόμα ἡ ἄποψη ὅτι μιά πολύτεκνη οἰκογένεια δυσκολεύεται καί δέν χαίρεται πραγματικά τήν ζωή.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅμως ὅτι στήν πραγματικότητα φταίει ὁ σύγχρονος τρόπος ζωῆς καί ὁ τρόπος σκέψης τῶν ἀνθρώπων. Ὅταν οἱ νέοι γονεῖς σκέπτονται μόνο ὑλιστικά, ὅταν ὁ ἄνθρωπος βγάζει τό θέλημα τοῦ Θεοῦ ἀπό τήν οἰκογένεια του, τότε ὁ ἄνθρωπος γίνεται “ἀπάνθρωπος” καί σκοτώνει ἀδίστακτα (ἐκτρώσεις), τότε γίνεται ἀθεολόγητος καί δέν τηρεῖ τήν ἐντολή τοῦ Θεοῦ “αὐξάνεσθε καί πληθύνεσθε ἐπὶ τῆς γῆς” (Γεν. 7,17).

Ὁ σημερινός ἄνθρωπος μπορεῖ νά βρεῖ διεξόδους μέσα ἀπό τήν ἐν Χριστῷ οἰκογένεια καί τήν τεκνογονία. Ἡ ἴδια ἡ οἰκογένεια θά τόν ἐξυγιάνει. Ὅταν ἀποκτᾶς πολλά παιδιά ξεπερνᾶς καταστάσεις ὅπως ἡ πολυτέλεια καί ἡ ὑπερκατανάλωση. Ἐρευνες ἀκό-

μα ἔχουν δείξει πώς οἱ πολυμελεῖς οἰκογένειες, συνήθως δέν ἔχουν ροπές στά ναρκωτικά καί στόν ἀλκοολισμό, ἀφοῦ ψυχολογικά δέν ἔχουν τούς ἐγωϊσμούς καί τή μοναξιά μιᾶς μικρῆς οἰκογένειας. Τό ἓνα ἢ τά δύο παιδιά εἶναι κατὰ κανόνα γεμᾶτα ἀπό ἄγχος, νευρικότητα καί ἀνασφάλειες. Τά παιδιά στήν μικρή οἰκογένεια γίνονται συγκεντρωτικά, ἐγωϊστικά καί ἀπαιτητικά.

Βεβαίως ὑπάρχει καί ἡ ἀντίθετη πλευρά τοῦ προβλήματος τῆς ὑπογεννητικότητας, ἡ ἀτεκνία, πού αὐξάνεται διαρκῶς σέ μεγάλο ποσοστό. Ὑπάρχει ὅμως στήν οἰκογένεια καί μάλιστα στήν ἑλληνική κοινωνία καί ἄλλο ἓνα μεγάλο καί αὐξανόμενο πρόβλημα πού εἶναι τά πολλά διαζύγια. Λεῖπει σήμερα στά νέα ζευγάρια ὁ σεβασμός στό ἱερό μυστήριο τοῦ γάμου, λείπει ἡ ἀληθινή ἀγάπη, δίνεται βαρύτητα μόνο στή σαρκική ἀπόλαυση καί δέν γίνονται ἀμοιβαῖες θυσίες καί ὑποχωρήσεις.

Ὅταν ὅμως πηγαίνει κανεῖς συνειδητά στό γάμο, μέσα ἀπό τίς θεολογικές προϋποθέσεις καί μέ τόν κατάλληλο ἄνθρωπο, τότε ὁ γάμος δέν κινδυνεύει ἀκόμα καί ἂν μείνει χωρίς παιδιά ἢ μέ ἓνα ἢ δύο. Πόσο μᾶλλον γίνεται ἡ εὐτυχία περισσότερη, ὅταν κανεῖς δέχεται τήν παιδοποιία ὡς δῶρο Θεοῦ.

Παλαιότερα οἱ ἄνθρωποι γεν-

νοῦσαν πολλά παιδιά χωρίς περιττές σκέψεις καί οικογενειακούς προγραμματισμούς. Εἶναι τυχαῖο πού οἱ ἄνθρωποι αὐτοί ἦταν περισσότερο θεοσεβούμενοι, γεμᾶτοι ἀπό ἀξίες καί ἰδανικά πού μετέδιδαν στά παιδιά τους καί πού ἐκλείπουν ἀπό τήν σημερινή σύγχρονη κοινωνία; Εἶναι ἄραγε

Λαοί πού δέν τεκνοποιοῦν εἶναι γερασμένοι λαοί μέ ἀβέβαιο μέλλον. Ἡ Ἑλλάδα ἀργοσβήνει ἀλλά ἔχει τίς δυνατότητες νά ἀνανήψει. Τά παιδιά εἶναι ἡ ἐλπίδα τοῦ Ἔθνους μας. Σήμερα πού στήν κοινωνία γίνεται μεγάλη συζήτηση γιά τίς τρίτεκνες καί πολύτεκνες οικογένειες, τά ἐπιδόματα καί τά

τυχαῖο πού οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι δέν διέλυαν εὐκόλα τίς οικογένειές τους καί δημιουργοῦσαν μεγάλες καί ὑγιεῖς οικογένειες; Δέν εἶναι τά παιδιά οἱ ἐγγυητές τῆς μή διάλυσης τῆς οικογένειας, ἀλλά σίγουρα τά πολλά παιδιά δένουν σέ μεγάλο βαθμό τό ἀνδρόγυνο.

κίνητρα, θά πρέπει πρῶτα νά γνωρίζουμε τόν Θεό, τίς ἐντολές του καί νά ἀντλήσουμε δύναμη ἀπό Ἐκεῖνον. Τότε μόνο ἡ οικογένεια θά πάει μπροστά, τότε θά ξεπεραστοῦν τά προβλήματα, τότε ἡ σύγχρονη οικογένεια θά ἀντιληφθεῖ ὅτι τά παιδιά φέρουν χαρά, ζωή, συνέχεια, ἀνανέωση καί κυρίως τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ.

Η ΑΛΩΣΗ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ

Δημητρίου Μαυρίδη
Μηχανικού

Οι απειλές για ολοκληρωτικό άφανισμό και οι συνεχείς αγῶνες για επιβίωση είναι ένα από τα διαχρονικά χαρακτηριστικά της ελληνικής ιστορίας. Ἀδιάκοπα ἐκδηλώνονται οἱ ἐπεκτατικές διαθέσεις πρὸς τὸν ἑλληνικό χωρο, πού προέρχονται ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ ὀρίζοντα. Τίς συνεχείς απειλές εἶναι οἱ Ἕλληνες καταδικασμένοι νά ἀντιμετωπίζουν μόνοι, χωρὶς φυλετικές συγγένειες καί χωρὶς ὕλική, πολιτική ἢ ἠθική ὑποστήριξη ἀπὸ εὐρύτερα σύνολα. Ἐάν τραγικότητα εἶναι ἡ κατάσταση στήν ὁποία βρίσκονται ὅσοι ἀντιμετωπίζουν ἀνυπερβλητές συγκυρίες, ὁ ἑλληνικός λαός ζεῖ ἱστορικά μέ τραγικότητα. Λίγοι λαοί στήν ἱστορία ξετύλιξαν τήν ἱστορική τους ὑπαρξη μέ ἀνάλογη τραγικότητα. Μέ συνεχείς ἐθνικοαπελευθερωτικούς αγῶνες καί ἀγωνιστικό φρόνημα ὑπερασπίζονται οἱ Ἕλληνες τόν πολιτισμό, τή γλώσσα καί τήν ἱστορική μνήμη. Δέν πρόκειται μόνο γιά τήν ἀντίσταση στήν ἀπώλεια ἐδαφῶν, ἀλλά καί γιά τή διατήρηση τῆς πολιτισμικῆς ἰδιαιτερότητας. Ὁ πολιτισμός, ἡ γλώσσα καί ἡ ἱστορική μνήμη εἶναι καί αὐτά ἀπ' ὅπου ἀντλείται ἡ διάθεση καί ἡ δύναμη γιά ἀντίσταση.

Μεγάλη συμβολική σημασία γιά τὸ ἔθνικό μας ὑποσυνείδητο καί μεγάλη βαρύτητα στόν αὐτοπροσδιορισμό μας κατέχει τὸ γεγονός τῆς Ἐλώσης τῆς Κωνσταντινούπολης. Ὡστόσο, τὸ 1453 εἶναι συνέχεια καί ἐν πολλοῖς ἀποτέλεσμα τῆς πρώτης ἄλωσης τῆς Κωνσταντινούπολης ἀπὸ τοὺς Λατί-

νους σταυροφόρους τὸ 1204, γεγονός πού ὑπονόμευσε τίς ἀγωνιστικές δυνατότητες τῶν Βυζαντινῶν καί ἄνοιξε τὸν δρόμο γιά τήν κατακτητική ἐπιδρομή τῶν Ἀσιατῶν Τούρκων καί τήν κατάλυση τῆς Αὐτοκρατορίας. Ἡ συμβολική σημασία τῆς Ἐλώσης πιστεύουμε ὅτι ξεκινᾷ ἀπὸ τὴ συνειδητὴ ἀπόφαση τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου καί τῶν συμπολεμιστῶν του γιά σθεναρὴ ἀντίσταση καί ἀκαμπτὴ ἀποφασιστικότητα. Βρισκόμαστε μπροστά σέ μιὰ ἀπὸ τίς μεγάλες ἀφηγήσεις τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας. Ἡ ἀποτυχία τοῦ Μωάμεθ νά καταλάβει μέ ἀπλή παράδοση τήν Κωνσταντινούπολη τὸν στέρησε ἀπὸ κάθε ἠθικό δικαίωμα στό θρόνο τῆς Αὐτοκρατορίας. Ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος καί οἱ σὺν αὐτῷ ἀπέρριψαν τίς προτάσεις γιά συνθηκολόγηση καί ἀποχώρηση πραγματοποιῶντας τὸ αἶτημα τοῦ συλλογικοῦ ὑποσυνείδητου καί κερδίζοντας ὅλη τήν ἀξιοπρέπεια πού ἀπαιτοῦσαν οἱ περιστάσεις. Μέ τήν αὐγὴ τῆς 29ης Μαΐου τοῦ 1453 γεννιέται στήν Πύλη τοῦ Ρωμανοῦ ἡ Μεγάλη Ἰδέα, δηλαδή τὸ αἶτημα τῆς ἀποκατάστασης καί ἡ ἀπαίτηση γιά δικαιοσύνη. Καί βέβαια ἡ Ἐλώση τοῦ 1453 ἀκολούθησε τήν Ἐλώση τοῦ 1204 καί συμπληρώθηκε στίς μέρες μας μέ τήν ἀσύλληπτη ἔκτασης φοβερὴ Μικρασιατικὴ Καταστροφὴ· γεγονότα τὰ ὁποῖα ὁμως δέν διαθέτουν ἀντίστοιχη συμβολικὴ ἀναπαράσταση. Χαρακτηριστικὴ εἶναι καί ἡ παράδοση τῆς Τραπεζοῦντας τὸ 1461 ἀπὸ τὸν Δαβὶδ Κομνηνὸ στόν

Μωάμεθ, χωρίς αντίσταση και σε συμφωνία με τον κατακτητή, ο οποίος πέτυχε τους κατακτητικούς του στόχους και θεμελίωσε το μακροπρόθεσμο δικαίωμα του στον αυτοκρατορικό θρόνο της Τραπεζούντας. Ποιός σήμερα θυμάται τον Δαβίδ Κομνηνό και την άλωση της Τραπεζούντας; Πρόκειται για γεγονός αμετάκλητο και τελεσίδικο. Η συμβολική δύναμη της Άλωσης της Κωνσταντινούπολης έχει όμως άλλο βάρος και ακυρώνει το πέρασμα του χρόνου και τη δύναμη της βίας. Η ανάμνηση της Άλωσης δρᾶ ως πυρίνη έστια στή συνείδηση κάθε Έλληνα και στηρίζει τη συλλογική πίστη προς ένα έθνος οίκουμενικό με συναίσθηση του πολιτιστικού του χρέους, ένα έθνος που αυτοπροσδιορίζεται πολιτιστικά και όχι φυλετικά.

Η ένδοξη πτώση της Βασιλεύουσας και της Αυτοκρατορίας συνοδεύεται από την αυτοθυσία του “υπέρ πίστεως και πατρίδος” αγωνιζόμενου αυτοκράτορα και των συμπολεμιστών του, που ήθικά και συναισθηματικά συγκλονίζει πάντα τον Έλληνισμό με αμείωτη ένταση. Για το υπόδουλο Γένος τα αυτοκρατορικά δικαιώματα δεν μεταφέρονται στή νέα δυναστεία του άσιατη κατακτητή και οι σουλτάνοι δεν είναι οι νόμιμοι διάδοχοι των αυτοκρατόρων. Η Κωνσταντινούπολη δεν είναι πλέον η οίκουμενική πρωτεύουσα, τό καύχημα των ζώντων υπό την του ήλιου ανατολήν, αλλά η σκλαβωμένη μάνα των Ρωμηών. Στήν πόλη

των αυτοκρατόρων κυριαρχεί τώρα τό έτερόδοξο, τό αλλότριο, ή αμάθεια και ή βαρβαρότητα. Δέν υπάρχει πιά ή υπερεθνική, υπερφυλετική πολιτισμική ένότητα που ένσαρκώνει ο Αυτοκράτορας και πραγματώνει ή Άνατολική Έκκλησία. Η νέα πολυπολιτισμική πραγματικότητα επιβάλλεται από την όθωμανική διοίκηση. Αυτό όμως που, με τή χάρη του Θεού, έλαμψε καταυγάζοντας Άνατολή και Δύση, είναι βέβαιο ότι θά ανορθωθεί και πάλι με νέα δόξα και ακτινοβολία. Γιατί ή Κωνσταντινούπολη παραμένει πάντα τό διαρκές πολιτισμικό μας κέντρο, ή ανάμνηση που πιστοποιεί την άεναη ιστορική μας συνέχεια. Η Κωνσταντινούπολη, είτε άνήκει στήν επικράτεια του έλλαδικού κράτους είτε όχι, απο-

τελεί ένα θεμελιώδες παράδειγμα, που συντηρεί και αναδεικνύει τή διαρκή βούληση του Νέου Έλληνισμού για τήν οίκουμενική παρουσία, όπως αυτή πραγματώνεται με τήν αγαπητική, παρामυθιακή στάση προς τον κόσμο και με τήν περιφρόνηση κάθε κυριαρχίας.

ΑΓΙΟΙ ΓΙΝΕΣΘΕ, ΟΤΙ ΕΓΩ ΑΓΙΟΣ ΕΙΜΙ (Α' Πέτρ. 1,16)

Άρχιμ. Ίωακείμ Μούκανου
Γεροκήρυκος

Τό χαρμόσυνο Τριώδιο κατακλείεται μέ τήν έορτή τών Ἁγίων Πάντων. Ἐνώ τήν Κυριακή τῆς Πεντηκοστῆς πανηγυρίζουμε τήν ἔλευση τοῦ Παρακλήτου στόν κόσμο καί τήν γέννηση τοῦ νέου λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ἡ Κυριακή τών Ἁγίων Πάντων ὀριοθετεῖ τήν ἔκχυση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος “ἐπί πᾶσαν τήν σάρκα”. Ἡ παρουσία τοῦ Παναγίου Πνεύματος πέτυχε νά ἀγιάσει, σοφίσει καί ἀποκαταστήσει τούς ἀνθρώπους στή θέση τών ἀγγέλων μέ τήν ἐκούσια προσφορά τοῦ μαρτυρικοῦ αἵματος, τήν ἐνάρετη πολιτεία καί διαγωγή τους.

Τιμοῦμε τήν ἀγιότητα στά πρόσωπα τών Ἁγίων, ὡς μίμηση τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ. Ἀπονέμουμε τιμές στά πρόσωπα πού ἔχουν ἀγιασθεῖ μέ τήν ἄσκηση τῆς πίστεως στόν Ἀναστάνα καί αἰωνίως ζώντα Κύριο καί Θεό μας. Ἡ ζωή τών Ἁγίων εἶναι ἀπό τόν Χριστό γι’ αὐτό καί εἶναι χριστοζωή. Ἡ σκέψη τους εἶναι χριστοσκέψη. Ἡ αἴσθησή τους, εἶναι χριστο-αἴσθηση. Ὅτι εἶναι δικό τους, ἀνήκει πρῶτα στό Χριστό καί μετά σέ ἐκείνους. Διότι μέσα στό ἀγιαστικό καί χαρισματικό χῶρο τῆς Ἐκκλησίας, μέ τά Ἱερά Μυστήρια καί τίς εὐαγγελικές ἀρετές ὁ ἄνθρωπος γεμίζει μέ τόν Θεάνθρωπο, ἐνδύεται τόν Χριστό, μεταμορφώνεται βαθμιαῖα σέ ἄνθρωπο χριστοφόρο καί χριστοειδή, “εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ” (Ἐφεσ. 4,13). Τίθεται ὁμως εὐλόγα τό ἐρώτημα. Τί σημαίνει σήμερα ἡ ἀγιότητα γιά μᾶς;

Σέ μιά κοινωνία ἀποπνευματωποιημένη, πού ἀντιμετωπίζει ὡς τό σοβαρότερο πρόβλημά της τήν ἀνεργία, πού κυριαρχεῖται ἀπό τό ἄγχος, τό πῶς θά αὐξήσει τό κατά κεφαλὴν εἰσόδημα, πού ἀσχολεῖται συστηματικά μέ ὁμολογία, μετοχές, χρηματιστήριο, τυχερά παιχνίδια, τό νά γίνεται λόγος γιά ἀγιότητα ἀποτελεῖ πρόκληση, ἂν ὄχι πρό-σ-κληση σέ γέλωτα καί καγχασμό.

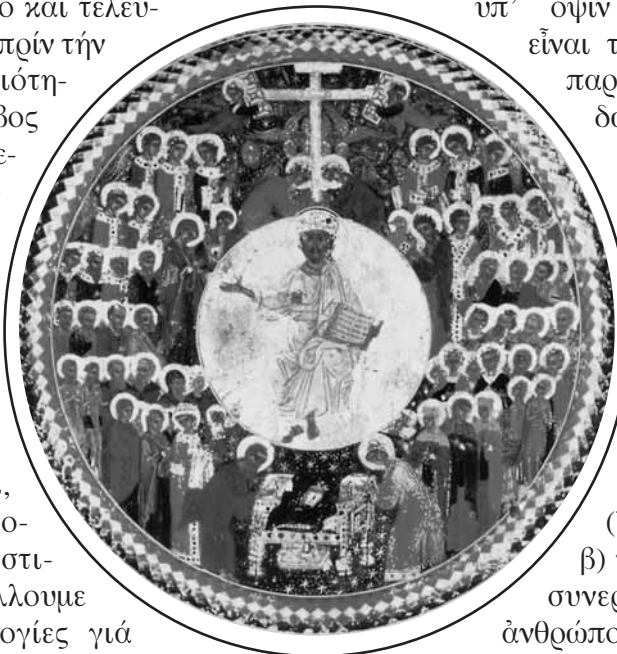
Ἄλλοτε βέβαια ἀντλοῦσαμε τό μέτρο καί τό περιεχόμενο τοῦ πολιτισμοῦ μας ἀπό τούς Ἁγίους. Σήμερα ὁμως; Ἀκόμη καί ἔτσι ὁμως, πῶς μπορεῖ ἡ Ἐκκλησία νά μὴν ὀμιλεῖ γιά κάτι τόσο θεμελιῶδες; Ὑπάρχει ἡ πίστη χωρὶς τούς Ἁγίους; Καί μάλιστα σήμερα πού ἡ ἀγιότητα γιά τούς περισσότερους περιορίζεται σέ ἠθικά πλαίσια, στά ὅρια τῆς ἠθικῆς ζωῆς καί βελτίωσης τοῦ χριστιανοῦ; Ὅταν ἡ θέωση ἐκπίπτει σέ ἠθικό καί ὄχι ὄντολογικό γεγονός.

Ἡ ἀγιότητα δέν ἀποτελεῖ προσωπικό κατόρθωμα. Δέν ὑπάρχει ἀγιασμός ἔξω ἀπό τόν ἐκκλησιαστικό χῶρο. Ἀγιαζόμαστε ὅταν εἴμαστε ἐγκεντρισμένοι στή ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Ἀγιότητα εἶναι τό ἄνθος πού φύεται καί ἀνθοφορεῖ μόνο μέσα στόν ἀγρό τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀγιότητα δέν εἶναι ἀπλῶς ἡ σωματική ἄσκηση (νηστεία, γονυκλισίες, πολύωρη ὀρθοστασία) καί ἡ γυμνασία τῆς θελήσεώς μας γιά τήν ἀποφυγὴ τῆς ἁμαρτίας ἀλλά τό κλείσιμο τῶν πυλῶν τοῦ ἑαυτοῦ μας πρὸς τόν κόσμο καί τό ἀνοιγμά τους στόν Θεό.

Ἄριστα τό ἐκφράζει ὁ Ἄπόστολος Παῦλος: “πρέπει νά πεθάνει γιά μᾶς ὁ κόσμος καί μεῖς γιά τόν κόσμο γιά νά ζήσει μέσα μας ὁ Χριστός” (Γαλ. 2,20). Αὐτό ὁμως εἶναι κάτι ἀσυγκρίτως ἀνώτερο ἀπό τήν ἄσκησι καί τό γυμνασμο, εἶναι κάτι πολύ περισσότερο ἀπό κάθε ἀνθρώπινη ἀρετή, εἶναι μετάνοια, συντριβή, ξεπέρασμο τοῦ κόσμου, σταύρωσι διαρκῆς τοῦ κοσμοῦ-σαρκικοῦ φρονήματος, φόβος Θεοῦ. Τό πρῶτο καί τελευταῖο σκαλοπάτι πρὶν τήν πολυπόθητη ἀγιότητα εἶναι ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ “ἐπιτελοῦντες ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ” (Β΄ Κορ. 7,1).

Ὅταν ὁμως ἀκοῦμε τό λόγο τοῦ Θεοῦ πού προστάζει νά γίνουμε ἀγιοι, δειλιάζουμε, φοβόμαστε. Ἐνστικτωδῶς προβάλλουμε μύριες δικαιολογίες γιά νά ὑποστηρίξουμε ὅτι ἡ ἀγιότητα εἶναι ἀκατόρθωτο πρᾶγμα γιά μᾶς καί τούς χαλεπούς καιρούς μας. Αὐταπατώμεθα ὁμως! Ἐθελουφλοῦμε! Ἄν δέν ἦταν δυνατός ὁ ἀγιασμός, δέν θά τόν ζητοῦσε ὁ Θεός ἀπό τούς ἀνθρώπους καί δέν θά ἐξαρτοῦσε ἀπό αὐτόν τή σωτηρία μας. “Ἄρατε τόν ζυγόν μου ἐφ’ ὑμᾶς (...) ὅτι ὁ ζυγός μου χρηστός καί τό φορτίον μου ἑλαφρόν ἐστίν” (Ματθ. 11,29-30). “Ὅποιος ἀγωνίζεται καί παλεύει δέν εἶναι μόνος καί ἀβοήθητος ἀλλά τόν παραστέκει

καί ἐνισχύει ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ πού ἑλαφρώνει ἀνακουφιστικά τό βάρος τοῦ σταυροῦ του. Ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης τό ἐπισημαίνει αὐτό λέγοντας ὅτι οἱ ἐντολές τοῦ Χριστοῦ “βαρεῖται οὐκ εἰσίν” (Α΄ Ἰωαν. 5,3).

Σίγουρα δέν μπορούμε νά ἀπομάξουμε στήν ψυχή μας τό τέλειο ἰδεῶδες τῆς ἀγιότητος, ιδιότητος πού ἀνήκει ἀποκλειστικά στόν Θεό. Μποροῦμε ὁμως νά τό προσεγγίσουμε ἔχοντας ὑπ’ ὄψιν ὅτι ἡ ἀγιότητα εἶναι τό γινόμενο δύο παραγόντων: α) τῆς δωρεᾶς τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, χωρίς τήν ὁποία ὁ ἄνθρωπος ἀδυνατεῖ νά πράξει τό ἀγαθό “ὅτι χωρίς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν” (Ἰωαν. 5,15), καί β) τῆς προσωπικῆς συνεργασίας τοῦ ἀνθρώπου διά τῆς πίστεως, τῆς ὑπακοῆς στίς θεῖες ἐντολές καί τῶν ἀγαθῶν ἔργων.

Μέ τήν ἀμετάθετη ἐλπίδα καί τήν παρήγορο προσμονή ὅτι ἡ ἑορτή τῶν Ἁγίων Πάντων θά ἀποτελέσει στό μέλλον καί δική μας ἑορτή, ὅτι θά συνευφραϊνόμεθα καί συνορτάζουμε ἀτέρμονα μαζί μέ τήν πάντιμη χορεία τους, ἐπαναλαμβάνουμε ἱκετευτικά τούς στίχους τοῦ συναξαρίου: “Τοῦ Κυρίου μου πάντας ὑμῶν τούς φίλους. Εἴ τις δέ μέλλον, εἰς τούς πάντας εἰσίτω”.

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ

Νικολάου Ντάλτα
Θεολόγου

“Όταν τὸ “Κολέγιο τῶν ἱστορικῶν” καθορίζει μιὰ συνταγογραφία τῆς Ἱστορίας.

Πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια, στὴ Θεσσαλονίκη τοῦ 1954, ὁ Ἰμβριος καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Νίκος Ἀνδριώτης παρουσιάζει τὴν πρώτη ἐπιστημονικὴ διάλεξη γιὰ τὴν Ἰμβρο στὸν ἑλλαδικὸ χῶρο. Βρισκόμαστε σὲ μιὰ ἐποχὴ ἐπαναπροσδιορισμῶν καὶ ζυμώσεων σχετικὰ μὲ τὸ ρόλο, τὴ σημασία καὶ τὴν ἐπιστημονικὴ χρῆση τῆς Ἱστορίας. Ἔτσι, στὸ δημοσιευμένο ἱστορικῆς σημασίας κείμενο τῆς ὁμιλίας αὐτῆς διαφαίνεται ἡ ἀντίληψη τοῦ παγκοσμίας φήμης γλωσσολόγου γιὰ τὸ πῶς ἡ ἱστορία θὰ πρέπει νὰ προσεγγίζεται: οὔτε ὡς ἐπιστήμη τοῦ δικαίου οὔτε ὡς δεοντολογία, ἀλλὰ θὰ πρέπει νὰ περιορίζεται στὴ διαπίστωση καὶ ἐρμηνεία τῶν γεγονότων τοῦ παρελθόντος χωρὶς νὰ κρίνει ἂν αὐτὰ ἔγιναν σωστὰ ἢ δίκαια.

Πρόκειται γιὰ μιὰ ἀντίληψη ποὺ καθορίζει ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς μιὰ πολιτικὴ ἀντίληψη καὶ στάση ὡς πρὸς τὴν κατανόηση τοῦ παρελθόντος καὶ τὴν ἀναζήτηση τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειας μέσα ἀπὸ διαπιστώσεις, μακριὰ ἀπὸ δεοντολογίες ἀλλὰ μὲ ἀκριβεῖς ἐρμηνεῖες ποὺ διαμορφώνουν μιὰ πνευματικὴ ταυτότητα σὲ συνέπεια μὲ τὴν ἱστορικότητα τοῦ τόπου καὶ τὴν ἰδιοπροσωπία τοῦ γένους.

Μιὰ ἀντίθετη νοοτροπία ἀνάγνωσης καὶ διάγνωσης τῆς ἱστορίας ὀριοθετεῖ τὶς διαπιστώσεις καὶ τὶς ἐρμηνεῖες τῶν γεγονότων τοῦ παρελθόντος

μέσα ἀπὸ πρέπουσες λογοκρισίες καὶ κατευθυνόμενες ἐρμηνεῖες. Πρῶτη δίδαξασα αὐτῆς τῆς νοοτροπίας ὑπῆρξε ἢ πάλαι ποτὲ διαλάμψασα “βατικάνεια” νοοτροπία τῆς ἀποστασιοποιημένης ἀλήθειας. Ὁ μηχανισμὸς εἶναι ἀπλός. Ὅριζουμε δεοντολογικὰ αὐτὸ ποὺ θὰ πρέπει νὰ ἰσχύει μὲ ἀπόλυτη αὐθεντία ὥστε στὴ συνέχεια νὰ κατευθύνονται σὲ συγκεκριμένη προοπτικὴ οἱ συμπεριφορὲς τῶν πιστῶν-ὀπαδῶν.

Πρῶτα λοιπὸν δημιουργοῦμε τὸ “Βιβλίον”: τὸν Κώδικα Κανονικοῦ Δικαίου. Στὴ συνέχεια ἀποστασιοποιώντας τὶς βασικὲς ἀρχὲς τοῦ “Βιβλίου” ἐπιδιώκουμε νὰ ἐξηγήσουμε μὲ ἀπόλυτη αὐθεντία καὶ γιὰ τὸ καλὸ τοῦ κόσμου ὅτι τὰ ὅσα ἀναγράφονται στὸ περιεχόμενό του εἶναι ἀληθινὰ, σωστὰ καὶ δίκαια. Σὲ μιὰ τέτοια νοοτροπία οἱ διαπιστώσεις δὲν βρίσκουν χῶρο γιὰ τὸ ἐνοχλοῦν. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ δὲν ὑπάρχει καὶ ἡ ἐλευθερία διερεύνησης τῶν γεγονότων ἀφοῦ μὲ ἀπόλυτο τρόπο ἔχει ὀριστεῖ τὸ ἀπόλυτο ποὺ θὰ πρέπει νὰ ἰσχύει. Ἡ αὐθεντία τοῦ Πάπα καὶ τοῦ “Κολεγίου τῶν Καρδινάλιων” διασφαλίζει μιὰ ἀλήθεια ποὺ δηλώνεται ὡς χαρισματικὴ καὶ ἔτσι μὲ ἀνακοινωθέντα, ὑπογραφὲς καὶ ἐγκυκλίους καθορίζεται καὶ ἡ γραμμὴ ποὺ θὰ πρέπει νὰ ἀκολουθηθεῖ.

Ὁ ἄνθρωπος, αἰχμαλωτισμένος πλέον στὸ σύστημα, δέχεται κατὰ δόσεις μιὰ κονσερβοποιημένη γνώση μὲ σκοπὸ νὰ ἀποκτήσει τὴν ἐπιθυμητὴ ταυτότητα. Ἄλλωστε εἶναι ἡ ποιότητα τῶν γνώσεων ποὺ καὶ τὶς νοοτροπίες

καλλιεργεί αλλά και καθορίζει το ήθος, μιὰ συγκεκριμένη και επιθυμητή έξ όρισμοῦ στάση ζωής που προτεινουν οί “αὐθεντίες” για να ακολουθουν οί πιστοί-μαθητές.

Στήν περίπτωση μάλιστα που κάποιοι δέν επιθυμούν αυτή την αίχμαλωσία του ήθους, αλλά επιζητούν να διαπιστώνουν και να έρμηνεύουν για να μπορούν να κατανοούν, τότε οί “αὐθεντίες” συσπειρώνονται και οί έχθροί-αντίπαλοι στολίζονται με μιὰ περιγραφική ταμπελίτσα όπου δηλώνονται ως οί έχθροί του προοδευτισμοῦ και του γενικοῦ καλοῦ των πολλών. Ἄλλωστε αὐτοί θα πρέπει να ἀπαξιωθούν επειδή ἀμφισβητούν το σύστημα συνταγογράφησης. Είναι οί επικίνδυνοι για το σύστημα ἀφοῦ σκέπτονται διαφορετικά για να διαπιστώνουν και να έρμηνεύουν τὰ γεγονότα δίχως περιορισμούς και συνταγολόγια. Ἔτσι, οί μεταφραστές της ταμπέλας καταθέτουν την ιερή τους ἀγανάκτηση ότι ἀπό αὐτούς τους ἔτσι, τους ἀλλιῶς και τους ἀλλιῶτικους, τους “αίρετικούς” που παρεμβάλλουν, δέν πρόκειται να ἀποδεχθούν τις κριτικές τους θέσεις και προτάσεις.

Ἄν ἀντικαταστήσουμε κάποιες ἀπό τις λέξεις των προηγούμενων παραγράφων, όπως για παράδειγμα το μόνο και ένα “Βιβλίο” του Κώδικα Κανονικοῦ Δικαίου με το μόνο και ένα “Βιβλίο” της Ἱστορίας Στ’ Δημοτικοῦ και των ἄλλων βαθμίδων της εκπαίδευσης· ἄν ἀντί για “Κολέγιο των Καρδιναλίων” ἀναγράφαμε “Κολέγιο των Ἱστορικών”, το ὑπόλοιπο κείμενο θα μπορούσε να παραμείνει ἀμετάβλητο ως έχει ἀλλά να ἀποτυπώνει με ἀκρίβεια την ἴδια συμπτωματολογία μέσα ἀπό νοοτροπίες που θέλουν να γνωστοποιούν την ἱστορική

ἀλήθεια για το καλό της κριτικής σκέψης των μαθητών και όχι μόνο.

Τότε, τί επιτέλους συμβαίνει; Ἡ ἱστορική ἀλήθεια καθηλώνεται ἀπό μύθους; Ὁ κατηγορούμενος “δογματισμός” του ἐκκλησιαστικοῦ χώρου παρουσιάζεται με κοινή νοοτροπία με αὐτὸ το λεγόμενο προοδευτισμό; Μὰ τελικά τί συμβαίνει; Πρόκειται για διαφορετικούς χώρους με κοινὰ σημεία μετακένωσης; Τί είναι ἐκεῖνο που ταυτίζει τις ἀντιθετικά αὐτοπροσδιοριζόμενες νοοτροπίες και ἀποστασιοποιεῖ με προκαθορισμούς την ἀλήθεια των γεγονότων; Τέτοιες νοοτροπίες τί εἶδους ταυτότητες ἐπιδιώκουν να διαμορφώσουν;

Πρὶν ὄχι πολλά χρόνια, στο Παρίσι του 1990, στο Πανεπιστήμιο της Σορβόννης, ἕνας σπουδαῖος δάσκαλος της Ἱστορίας, ὁ Λευκαδίτης Σπύρος Ἄσδραχᾶς, μᾶς συμβούλευε για το πῶς να ἀποφεύγουμε την πλάνη των ἱστορικών πηγών που θα μπορούσαν να ξεγελάσουν το αἰσθητήριο του ἐρευνητή. Ἀπαραίτητη μεθοδολογία θα μπορούσαν να ὀδηγηθούν σε πλανεμένα συμπεράσματα. Ἔτσι ἐγκυμονεῖται ὁ κίνδυνος μέσα ἀπό το λάθος της ἐρμηνείας των πηγών που θα μπορούσαν να ξεγελάσουν το αἰσθητήριο του ἐρευνητή. Ἀπαραίτητη μεθοδολογία θα ἔλεγα, ἀφοῦ οί διαπιστώσεις και οί ἐρμηνείες μας θα μπορούσαν να ὀδηγηθούν σε πλανεμένα συμπεράσματα. Ἔτσι ἐγκυμονεῖται ὁ κίνδυνος μέσα ἀπό το λάθος της ἐρμηνείας των πηγών ἢ την τυποποίηση των δεοντολογικών “πρέπει” να καλουπώνεις μιὰ ἱστορία πρέσας, με συνταγολόγια προκαθορισμένα.

Ὁ ἱστορικός πρέσας ἀποδέχεται τὰ γεγονότα του παρελθόντος μέσα ἀπό καλουπώματα και ἀποστασιοποιημέ-

νες ἐπιλεγμένες ἀλήθειες. Ἐναπαράγεται μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἐκείνη τῶν παλιότερων δεκαετιῶν “βατικάνεια” ἀντίληψη καθορισμοῦ τῶν νοοτροπιῶν καὶ τῶν ταυτοτήτων.

Ὁ Σπῦρος Ἄσδραχᾶς συνεργαζόταν μὲ τοὺς μαθητὲς του στὴ Σορβόνη. Στὸν κύκλο τῶν μεταπτυχιακῶν φοιτητῶν τῆς Ἱστορίας συναντοῦσε μηχανικούς, ἀρχιτέκτονες, κοινωνιολόγους, οἰκονομολόγους, γιατροὺς, νομικούς, θεολόγους, μαθηματικούς, γλωσσολόγους, φιλόλογους, λογοτέχνες, καλλιτέχνες ... Μέσα ἀπὸ τὴν ἀνοικτότητα τῆς μεταπτυχιακῆς ἔρευνας ποὺ μᾶς δίδαξε, μᾶς ἔμαθε καλὰ πῶς νὰ εἴμαστε ἐλεύθεροι καὶ ἀνοικτοὶ στὴν ἐπιστήμη τῆς Ἱστορίας. Μᾶς ἔμαθε μὲ τὸν καλύτερο τρόπο ὅτι ὁ ἱστορικός δὲν εἶναι δηλωτικὸ ταυτότητας σπουδῶν ἀλλὰ διαπιστευτῆς, ἐρμηνευτῆς καὶ καταθέτης τῆς ἔρευνας τῶν ταυτοτήτων, τῶν ἀνθρωπίνων νοοτροπιῶν καὶ τῶν ἀληθινῶν μέσα ἀπὸ τὴ σωστὴ ἀνάγνωση καὶ κατανόηση γεγονότων τοῦ παρελθόντος.

Ἦδη ἀπὸ τότε στὰ τριτοβάθμια ἰδρύματα τῆς Ἑλλάδας λειτουργοῦσε ἓνας ἱκανὸς ἀριθμὸς παρασκευαστῶν τῆς ἀποστασιοποιημένης καὶ κονσερβοποιημένης γνώσης. Ἡ αὐθεντία αὐτοῦ τοῦ “Κολεγίου” μαζί μὲ τὸ μόνον κατευθυντήριο γιὰ τὴ γνώση βιβλίο, σὲ ὅλες τὶς βαθμίδες ἐκπαίδευσης, προετοίμαζαν ἐκ τοῦ ἀφανοῦς καὶ ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς τὴν κατευθυντικότητα τῆς γνώσης. Δὲν ἀπόμεινε παρὰ τὸ φιλότιμο τοῦ δασκάλου καὶ τοῦ καθηγητῆ νὰ κρατήσουν ἐλεύθερο καὶ ἀδούλωτο τὸ μαθητὴ τους. Γιατὶ ἡ λεγόμενη κριτικὴ σκέψη τῶν μαθητῶν ὡς ἐπιστημονικὸ ἦθος καθορίζεται μὲ μιὰ στάση ζωῆς ἐκείνων ποὺ ἀνακαλύπτουν δίχως νὰ προκαθορίζουν τὸ σωστὸ καὶ τὸ δί-

καιο, διαπιστώνοντας ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς καὶ ὄχι δεοντολογώντας ἐκ τοῦ ἀφανοῦς. Τέτοιοι μαθητὲς δὲν φοβοῦνται ποτὲ νὰ διαπιστώνουν καὶ νὰ ἐρμηνεύουν τὰ γεγονότα τοῦ παρελθόντος καὶ νὰ γνωρίζουν τὴν ἀλήθεια μέσα ἀπὸ τὴν ἀποδοχὴ τῆς Ἱστορίας, μὲ αὐτεπίγνωση τῆς ἐθνότητος καὶ τῶν καθηκόντων τους.

Ποιά ἀλήθεια θὰ πρέπει νὰ διαπιστώνει καὶ νὰ γνωρίζει ὁ μαθητῆς; Πῶς τὰ γεγονότα τοῦ παρελθόντος θὰ μᾶς ὀδηγήσουν ἐκεῖ; Ποιὸν μεθοδολογικὸ ὀδηγὸ θὰ χρειαστοῦμε γιὰ μιὰ τέτοια πορεία διαπιστώσεων καὶ ἐρμηνειῶν;

Σὲ μιὰ ἀνάλογη προβληματικὴ διερεύνηση ὁ Πόντιος Πιλάτος ἀπευθύνεται στὸ Θεάνθρωπο Ἰησοῦ Χριστοῦ μὲ ἓνα λάθος ἐρώτημα γιὰ τὴν ἐπιδιώκει τὴν ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς δεοντολογία τῶν συμβάντων:

Καὶ τί εἶναι ἡ ἀλήθεια;

Ὡστόσο, ἡ σωστὴ κατεύθυνση τοῦ ἐρωτήματος εἶναι ὄχι στὸ τί εἶναι ἀλήθεια, ἀλλὰ στὸ ποιὸς εἶναι ἡ ἀλήθεια.

Γιατὶ ἀλήθεια εἶναι τὸ πρόσωπο τοῦ Δασκάλου ποὺ σὲ ὀδηγεῖ καὶ σὲ ἀφήνει ἐλεύθερο νὰ διαπιστώνεις, νὰ ἐρμηνεύεις καὶ νὰ ἐπιλέγεις. Ἀλήθεια εἶναι ἡ παρουσία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στὸ χῶρο τῆς πίστεως καὶ τῆς ζωῆς. Ἀλήθεια εἶναι τὸ ἦθος καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ μαρτυρία τοῦ Ἰμβρίου Νίκου Ἀνδριώτη καὶ τοῦ Λευκαδίτη Σπύρου Ἄσδραχᾶ. Ἀλήθεια εἶναι ἡ σύνεση τῶν δασκάλων, τῶν ἀνωνύμων καὶ ἐπωνύμων, στὰ σχολεῖα τοῦ Γένους. Ἀλήθεια εἶναι ἡ στάση τῶν ἐλευθέρων μαθητῶν ποὺ ἀποδέχονται τὰ γεγονότα τῆς Ἱστορίας μὲ ἀκριβεία καὶ συνέπεια, μακριὰ ἀπὸ δεοντολογίες, προκαθορισμούς, ραγιαδισμούς καὶ ἐθελοδοουλεῖες.

ΘΕΜΑΤΑ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ

Ἄρχιμ. Σωφρονίου Γκουτζίνη
Ἱεροκήρυκος

Εἴτε μέ τις ἀρχαιότητες, εἴτε μέ ὀρθοδοξία, τῶν ἐλλήνων οἱ κοινότητες φτιάχνουν ἄλλο γαλαξία

II

Στὸ προηγούμενο τεῦχος τῆς “Διακονίας” κλείναμε τὸ σχετικὸ μὲ τὸ κίνημα τῆς “ἀρχαιολατρίας” ἄρθρο μας, μὲ τὴν ἐπισήμανση πὺς ἡ ἀρχαιολατρία “ἀποτελεῖ σαφῶς φυγή ἀπὸ τὸ παρὸν καὶ τὴν ἱστορία, ἐκφράζει σίγουρα φοβικὰ σύνδρομα καὶ πάντως ἀδικεῖ κατάφωρα τὴν ἐκκλησία”. Ἐπανερχόμαστε προκειμένου νὰ ἐξηγήσουμε αὐτὲς τὶς ἐπισημάνσεις.

Ἡ ἐκκλησία εὐαγγελίζεται τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὡς ἀλήθεια τοῦ μέλλοντος καὶ τῶν ἐσχάτων. Τὸ εὐαγγέλιο, ὅμως, τῆς ἐκκλησίας, παρότι παραπέμπει στὰ ἔσχατα, ἀποτελεῖ ἱστορικὴ πραγματικότητα. Τὰ πάντα μέσα στὴ ζωὴ τῆς ἐκκλησίας ἐκτυλίσσονται στὸ παρὸν: “Σήμερα τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον”, “ἔτέχθη ἡμῖν σήμερον σωτήρ”, “Σήμερα κροεῖται ἐπὶ ξύλου”, “Σήμερα χαρᾶς εὐαγγέλια”. Αὐτὸ τὸ “Σήμερα” τῶν ἱερῶν κειμένων φανερώνει τὴν καταξίωση τοῦ ἱστορικοῦ παρόντος μέσα στὴν ἐκκλη-

σία. Ἡ σωτηρία δὲν ἐπιτυγχάνεται σὲ κάποιον μελλοντικὸ χρόνο ἀλλὰ μέσα στὴ συγκεκριμένη ἱστορικὴ πραγματικότητα τῆς κάθε ἐποχῆς. Ὁ παρὸν βίος, εἶναι, κατὰ τὸν ἱερό Χρυσόστομο, ὁ μόνος χρόνος ὅπου ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ ἐπιτύχει τὴ σωτηρία του. Ἔτσι τὸ ἱστορικὸ παρὸν προσλαμβάνει μεγαλύτερη ἀκόμη ἀξία, ἀφοῦ ἀποτελεῖ τὸ θεμέλιο γιὰ τὴν αἰωνιότητα.

Ἡ φράση τοῦ π. Γεωργίου Φλωρόφσκυ ὅτι “ὁ χριστιανὸς δὲν μπορεῖ νὰ ἀδιαφορεῖ γιὰ τὴν ἱστορία”, αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἀλήθεια θέλει νὰ ἐξάρει. Ἡ ἱστορία, παρόλη τὴ δραματικὴ τῆς πλοκῆ, ἢ μᾶλλον ἀκριβῶς λόγω αὐτῆς, ἔχει κεφαλαιώδη σημασία γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Ἀκμὴ, παρακμὴ, δόξα, μαρασμὸς, ἐπιτυχίες, ἀποτυχίες, θρίαμβοι καὶ καταστροφές, πτώσεις καὶ ἀναστάσεις, φανερώνουν τὴν τραγικότητα, ἀλλὰ καὶ τὸ μεγαλεῖο τοῦ ἀνθρώπου. Ἄν μάλιστα φωτιστοῦν μὲ τὸ φῶς τῆς ἀναστάσεως καὶ ἰδωθοῦν ὑπὸ τὸ πρίσμα τοῦ εὐαγγελίου τότε, καθίστανται “ὁδοὶ σωτηρίας”. Ἡ θέαση τῶν γεγονότων τοῦ ἱστορικοῦ πα-

ρόντος ὑπὸ τὸ πρίσμα τῆς πίστεως στὴν ἀνάσταση ὄχι μόνο καταξιώνει τὸ παρὸν, ἀλλὰ καὶ βεβαιώνει τὴν ἐλπίδα στὸ μέλλον.

Αὐτὴ ἡ ἐσχατολογικὴ ἐλπίδα ἀποτελεῖ καὶ τὴν θεμελιώδη διαφορὰ μεταξὺ ἐκκλησίας καὶ ἀρχαιολατρίας. Ἡ ἐκκλησία ἀτενίζοντας τὰ ἔσχατα κερδίζει τὸ παρὸν καὶ καταξιώνει τὸ παρελθόν. Ἡ ἀρχαιολατρία, ἀντίθετα, στρέφεται στὸ παρελθόν, γιατί αἰσθάνεται ἄβολα στὸ παρὸν. Γιὰ τὴν ἀκρίβεια τὸ ἀποστρέφεται: οἰκολογικὴ κρίση, πόλεμοι, κοινωνικὲς ἀνισότητες, κατάρρευση ἰδεολογικῶν βεβαιότητων καὶ κοσμοθεωριῶν, διάψευση πολιτικῶν ὄραματισμῶν, προσωπικὰ ἀδιέξοδα καὶ ψυχολογικὲς ἀνασφάλειες εἶναι κάποιες ἀπὸ τὶς συνιστώσες τοῦ ἱστορικοῦ παρόντος, οἱ ὁποῖες μας κάνουν νὰ θέλουμε νὰ ἀποδράσουμε ἀπ' αὐτό.

Ἡ ἀπόδραση μπορεῖ νὰ γίνῃ μὲ διάφορα ὄχημα καὶ σίγουρα ἔνα καλὸ τέτοιο ὄχημα εἶναι ἡ ἀρχαιολατρία: ἡ προγονικὴ δόξα, τὸ μεγαλεῖο τῆς φυλῆς, ἡ μοναδικότητα τοῦ ἑλληνικοῦ γένους, ἡ ὑπεροχὴ τῆς ἀρχαιοελληνικῆς φιλοσοφίας καὶ ὁ “ἀνθρωπιστικός” χαρακτήρας τῆς ἀρχαιοελληνικῆς θρησκείας, παραφθαρμένα, ἀπλουστευτικὰ καὶ γιὰ αὐτὸ ἀλλοιωμένα, ἔρχονται νὰ σαγηνεύσουν τὸν φοβισμένο ἄνθρωπο τοῦ παρόντος. Τὰ παραπάνω θὰ ἦταν ἀκίνδυνα καὶ γραφικὰ ἀκόμη, ἂν δὲν συνοδεύονταν ἀπὸ μία ἐκπεφρασμένη ρατσιστικὴ ἀντίληψη κατὰ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν χριστιανῶν οἱ ὁποῖοι εἶναι: “σιωνιστές”, “μιάσματα”, “αἱμοσταγεῖς” καὶ “ἔχουν καταστρέψει τὸν ἑλληνισμό”. Παραθέτουμε τὶς πλέον “κοιμψές” ἐκφράσεις

τοῦ λεξιλογίου τῶν ἀρχαιολατρῶν γιατί δὲν ἀντέχουμε καὶ δὲν πρέπει νὰ παραθέσουμε ὅλο τὸ ὑβρεολόγιο ποῦ χρησιμοποιεῖται κατὰ τῆς ἐκκλησίας. Ἡ καταφυγὴ ὅμως στὶς ὕβρεις, ἡ ἀδυναμία διαλόγου, ἡ ἔλλειψη ἐπιχειρημάτων, ὁ τονισμὸς τοῦ ἐπιμέρους εἰς βάρος τοῦ ὅλου, πείθουν καὶ τὸν πλέον δύσπιστο γιὰ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ κίνημα τῆς νεοειδωλολατρίας ὄχι μόνο δὲν ἀνέχεται τὸν διάλογο, ἀλλὰ καὶ δὲν ἀντέχει στὸ διάλογο.

Φοβικὰ σύνδρομα, ἄρνηση τοῦ παρόντος, παραποίηση τῆς ἱστορίας, ἰδεοληψία καὶ ρατσισμὸς ἀποτελοῦν, δυστυχῶς, σταθερὰ γνωρίσματα τοῦ ἀρχαιολατρικοῦ κινήματος, χωρὶς ὅμως ἀπαραίτητα νὰ χαρακτηρίζουν ἐν συνόλῳ καὶ τὰ μέλη του. Ἡ ποιμαντικὴ τῆς ἐκκλησίας θὰ πρέπει νὰ ἀγγίζει τὸν πυρήνα τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης, τὴν ἀλήθεια, δηλαδή, τοῦ κάθε προσώπου, καὶ νὰ ἀποφεύγει τὶς ὁμαδικὲς ἐτικέτες. Ἐξάλλου ὁ Χριστὸς σταυρώθηκε ὄχι γιὰ τὴν μαζοποιημένη “ἀνθρωπότητα” ἀλλὰ γιὰ τὴν κάθε ἀνθρώπινη μοναδικότητα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Επιμέλεια:

Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητροιάδη
Ἱεροκήρυκος

ΠΑΣΧΑΛΙΝΗ ΣΥΝΑΞΗ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Τὴν Τρίτη τῆς Διακαινησίμου, 10 Ἀπριλίου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας χοροστάτησε στὸν Ἀναστάσιμο Ἐσπερινό στὴν Ἱερά Μονή Παναγίας Ἀρχαγγελιωτίσσης καί κατόπιν εἶχε τὴν εὐκαιρία νά συναντηθεῖ μέ τοὺς φοιτητές τῆς περιοχῆς μας στό ἀρχονταρῖκι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, πραγματοποιώντας γόνιμη συζήτηση πάνω στά σύγχρονα προβλήματα πού ἀπασχολοῦν τὴ νεότητα.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΣΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΦΥΛΑΚΙΑ

Τὴν Τετάρτη τῆς Διακαινησίμου, 11 Ἀπριλίου, ὁ Σεβασμιώτατος, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Στρατηγό-Ὑποδιοικητὴ τοῦ Δ΄ Σώματος Στρατοῦ, ἐπισκέφθηκε τὰ στρατιωτικά φυλάκια τῆς ὄρεινῆς περιοχῆς. Ὁ Σεβασμιώτατος προσέφερε πασχαλινὰ δῶρα στά στρατευμένα παιδιά καθώς καί στοὺς ὑπηρετοῦντες στοὺς ὀργανισμούς κοινῆς ὠφελείας. Παράλληλα εἶχε τὴν εὐκαιρία νά συναντηθεῖ καί νά συνομιλήσει μέ τοὺς μουσουλμάνους κατοίκους τῆς περιοχῆς τοῦ Ἐχίνου.

ΕΟΡΤΗ ΑΓΙΟΥ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ

Μέ τὴ δέουσα λαμπρότητα ἐορτάστηκε, τὴν Πέμπτη 3 Μαΐου, ἡ μνήμη τοῦ τοπικοῦ μας Ἁγίου Θεοφάνους, Ἐπισκόπου Περιθεωρίου. Στίς λατρευτικές ἐκδηλώσεις πού ἔλαβαν χώρα τὴν παραμονή καί τὴν κυριώνυμο ἡμέρα τῆς ἐορτῆς στὸν ἀνεγειρόμενο Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου μας, προεξήρχε ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας, συμπαραστατούμενος ἀπὸ πλῆθος κληρικῶν.

Τό ἀπόγευμα τῆς 3ης Μαΐου στό Δημοτικό Ἀμφιθέατρο τῆς πόλεως μας πραγματοποιήθηκε μέ μεγάλη ἐπιτυχία ἐορταστικὴ ἐκδήλωση, ἀπὸ τὸν Ἱεροψαλτικὸ Σύλλογο Ἐάνθης καί μέ τὴ συμμετοχὴ τῆς χορωδίας τοῦ ΚΑΠΗ τοῦ Δήμου Σταυρουπόλεως.

13^ο ΓΕΝΙΚΟ ΙΕΡΑΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Τό 13ο Γενικὸ Ἱερατικὸ Συνέδριο πραγματοποιήθηκε τὴν Τρίτη 8 Μαΐου, ἐορτῆ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, προστάτου τοῦ Ἱερατικοῦ Συνδέσμου Ἐάνθης. Προσκεκλημένος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἦταν ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης π. Νικόλαος Ἰωαννίδης, Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου

Ἀθηνῶν, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τό θέμα: “Ἡ Ἱερωσύνη κατά τούς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας”.

Τό Συνέδριο ξεκίνησε μέ Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία στόν Ἱερό Καθεδρικό Ναό τῆς Τοῦ Θεοῦ Σοφίας, κατά τήν ὁποία τελέσθηκε μνημόσυνο γιά τούς ἀειμνήστους Ἀρχιερεῖς, Ἱερεῖς καί Διακόνους πού ὑπηρετήσαν τήν Ἱερά Μητρόπολη.

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ ΤΩΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Τήν Παρασκευή 18 Μαΐου, παραμονή τῆς ἐνάραξης τῶν Πανελληνίων Ἐξετάσεων, ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε τό μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας στόν Ἱερό Καθεδρικό Ναό τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας γιά τόν ἁγιασμό καί τήν φώτιση τῶν ὑποψηφίων φοιτητῶν. Στό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας ὁμίλησε ἐπίκαιρα στούς νέους καί τούς γονεῖς τους, τούς εὐχήθηκε καλή ἐπιτυχία καί πρόσφερε συμβολικά ἀπό ἓνα στυλό ὡς εὐλογία.

ΕΟΡΤΗ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Τό Σάββατο 19 Μαΐου στό Πνευματικό Κέντρο πραγματοποιήθηκε ἐορτή μέ τήν ὁποία ἐπισφραγίσθηκε τό κατηχητικό ἔργο πού συντελεῖται σέ ὅλες τίς ἐνορίες κατά τήν διάρκεια τῆς σχολικῆς χρονιάς. Τά παιδιά παρουσίασαν ἓνα πλούσιο ἐορταστικό πρόγραμμα, πού ἱκανοποίησε τό πολυπληθές ἀκροατήριό. Τήν ἐκδήλωση ἔκλεισε μέ σύντομη ὁμιλία τοῦ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας, ὁ ὁποῖος συνεχάρη γιά τίς φιλότιμες προσπάθειες τά παιδιά, τούς

γονεῖς, τούς Ἱερεῖς καί τούς Κατηχητές.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Στίς 29 Μαΐου συμπληρώθηκαν 554 χρόνια ἀπό τήν ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπό τούς Ὀθωμανούς. Γιά τήν θλιβερή αὐτή ἐπέτειο ὁ Ὄργανισμός Νεότητος καί Πολιτισμοῦ τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως διοργάνωσε ἐκδήλωση μέ θέμα: “Πόλη, Μνήμη καί Παρόν”. Ἡ ἐκδήλωση πραγματοποιήθηκε τήν Τετάρτη 6 Ἰουνίου στό Πνευματικό Κέντρο μέ ὁμιλητή τόν Ἱεροκήρυκα τῆς Μητροπόλεώς μας Ἀρχιμ. Σωφρόνιο Γκουτζίνη ὁ ὁποῖος μέ τήν χρήση ὀπτικοακουστικοῦ ὕλικου ζωντάνεψε τήν Μνήμη καί μᾶς μετέφερε νοερά στό παρόν τῆς Βασιλεύουσας. Ἡ ὁμιλία πλαισιώθηκε μέ ποιήματα, ὕμνους καί δημοτικά τραγούδια ἀπό τήν μαθητική χορωδία τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Ἐάνθης.

ΕΚΔΗΜΙΑ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ

Στίς 6 Ἰουνίου ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον ὁ Πρωτοπρεσβύτερος π. Ἀπόστολος Παπασταματίου, τοῦ ὁποῖου ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία ἐψάλη τήν ἐπομένη στόν Ἱερό Ναό Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Ἐάνθης. Ὁ ἀείμνηστος π. Ἀπόστολος ὑπηρετήσε γιά πολλὰ χρόνια ὡς ἐφημέριος στόν Ἱερό Ναό Ἁγίας Φωτεινῆς Χρύσας καί μετά τήν συνταξιοδότησή του ἐξυπηρετοῦσε τόν Ἱερό Ναό τοῦ Γηροκομείου Ἐάνθης. Ἐφυγε πρὸς τήν αἰωνιότητα ἀφήνοντας μνήμη ἀγαθοῦ λευίτου καί ταπεινοῦ διακόνου τῶν Μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Τό απόγευμα τῆς Παρασκευῆς 22 Ἰουνίου, πραγματοποιήθηκαν ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη μας, τά ἐγκαίνια τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἱερῶς μας Μητροπόλεως, μέ τήν παρουσία τῶν τοπικῶν ἀρχῶν καί πλήθους κόσμου. Ἡ Ἐκκλησιαστική Βιβλιοθήκη, στήν ὁποία ὑπάρχουν βιβλία θεολογικοῦ, ἱστορικοῦ περιεχομένου καί ἐκδόσεις γενικῆς παιδείας, φιλοξενεῖται σέ ἕνα πρόσφατα ἀνακαινισμένο κτίριο τῆς Παλαιᾶς Πόλης, πλησίον τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ στήν Πλατεία Μητροπόλεως.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΩΝ

Μέ γοργούς ρυθμούς συνεχίζεται ἡ προετοιμασία γιά τήν ἄψογη λειτουργία τῶν ἐκκλησιαστικῶν κατασκηνώσεων στούς χώρους τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος Ἁγίου Γεωργίου στή Δρυμιά. Οἱ κατασκηνώσεις θά λειτουργήσουν ἀπό 25 Ἰουνίου ἕως 31 Ἰουλίου σέ πέντε κατασκηνωτικές περιόδους (δύο ἀγοριῶν καί τρεῖς κοριτσιῶν), μέ στελέχη πού θά ἐργασθοῦν ἐθελοντικά γιά τή διαπαιδαγώγηση καί ψυχαγωγία τῶν μαθητῶν-μαθητριῶν πού ἀδημονοῦν γιά τήν ἔναρξη τῆς κατασκηνωτικῆς περιόδου καί πληθωρικά μέτεχουν σέ ὅλες τίς δραστηριότητες τοῦ νεανικοῦ ἔργου.

ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΧΩΡΟΥ ΠΟΛΛΑΠΛῶΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΣΤΟ ΚΑΜΕΡΟΥΝ

Ἀποπερατώθηκαν οἱ ἐργασίες κατασκευῆς τοῦ χώρου Πολλαπλῶν Χρήσεων στό Ἱεραποστολικό Κέντρο τῆς περιοχῆς Κατράνγκ στό Βόρειο Καμερούν. Οἱ ἐργασίες εἶχαν ξεκινήσει τόν

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

● ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ 2007

Σεβ. Μητροπολίτου Ξάνθης

κ.κ. Παντελεήμονος 21

● ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Σεβ. Μητροπολίτου Ξάνθης

κ.κ. Παντελεήμονος 23

● ΤΑ ΑΔΙΕΞΟΔΑ

Ἀρχιμ. Ἀθηναγόρου Καραμαντζάνη...25

● ΠΑΙΔΙΑ... ΤΟ ΔΩΡΟ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη 27

● Η ΑΛΩΣΗ ΤΗΣ ΚΩΝ/ΠΟΛΗΣ

Δημητρίου Μαυρίδη 29

● ΑΓΙΟΙ ΓΙΝΕΣΘΕ, ΟΤΙ ΕΓΩ ΑΓΙΟΣ ΕΙΜΙ

Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Μούκανου 31

● ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ

Νικολάου Ντάλτα.....33

● ΘΕΜΑΤΑ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ

Ἀρχιμ. Σωφρονίου Γκουτζίνη 36

● ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη 38

Ἰανουάριο τοῦ 2006 μέ τή θεμελίωση τοῦ Κέντρου ἀπό τούς Σεβ. Μητροπολίτες Ξάνθης καί Περιθεωρίου κ. Παντελεήμονα καί Καμερούν κ. Γρηγόριο κατά τήν ἐκεῖ επίσκεψη τοῦ Ἱεραποστολικοῦ κλιμακίου τῆς Μητροπόλεώς μας.

Στό κέντρο αὐτό θά ἐγκατασταθεῖ κλινική-ιατρεῖο καί σχολεῖο γιά τήν ἐξυπηρέτηση τῶν Ἀφρικανῶν ἀδελφῶν μας. Τήν στήριξη τοῦ ἔργου αὐτοῦ ἔχει ἀναλάβει ἡ Μ.Κ.Ο. "ΠΙΝΟΗ" τῆς Μητροπόλεώς μας.

Ἐκ τῆς πρώτης Κατασκηνωτικῆς περιόδου τῶν Κοριτσιῶν στὸν Ἅγιον Γεώργιο Δρυμιᾶς.

Ἐκ τῆς ἐκδήλωσης γιὰ τὴν Ἑλπίδα τῆς Πόλης.

Ἀπὸ τὰ Ἐγκαίνια τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Βιβλιοθήκης.

